

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΑΠ' ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΓΑΛΛΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟ „ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΩΡΗΑΣ”

Η συνέχεια τῶν θρύλων ἀπ' τὸ βιβλίο τοῦ Γάλλου περιηγητοῦ Λέοντος Ἐζέ.— Ὁ Μουριάς κι' ὁ πληγμένος λαγός—Τ' ἀνθρώπινο ἀναστενάγμα τοῦ λαγοῦ.—Γιατί ἐθεωρεῖτο ὁ τόπος στοιχειωμένος.— Ἡ διήγησι τοῦ Θεσσαλοῦ παπᾶ γιὰ τὸ «Κάστρο τῆς Ὠρηᾶς».— Ἡ ὠραία πυργοδέσποινα, κι' ὁ ψεύτικος καλόγερος— Μὲ τί κόλπο μῆκαν οἱ Τοῦρκοι μέσα στὸ κάστρο κτλ. κτλ.

ΕΙΧΑΜΕ παραθέσει, σὲ προηγούμενο φύλλο, μερικές σελίδες ἀπ' τὸ ἡμερολόγιο τοῦ Γάλλου περιηγητοῦ Λέοντος Ἐζέ, ποῦ εἶχε ἐπισκεφθῆ τὴ Θεσσαλία, στὰ 1858 καὶ εἶχε ἐκδόσει ἕνα βιβλίο μὲ τὴν περιγραφή της, μὲς' στὸ ὁποῖον εἶχε περιουλλέξει καὶ τοὺς διάφορους τοπικοὺς θρύλους, ποῦ εἶχε ἀκουστὰ ἀπ' τοὺς χωριάτες κι' ἀπ' τοὺς παπάδες τῶν μερῶν ἐκείνων. Τὸ ἡμερολόγιο αὐτὸ, ὅπως ἐλέγαμε, τὸ ἐπανεξέδωκε, τελευταία, ὁ διάσημος Ἑλληνοιστὶτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Παρισιοῦ, ποῦ διευθύνει. Ἀπ' τὸ ἡμερολόγιο αὐτὸ, ποῦ ἐνδιαφέρει τόσο πολὺ τοὺς Ἕλληνας, παραθέτουμε ἀκόμα μερικές σελίδες, ποῦ περιέχουν χαρακτηριστικὲς, τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, παραδόσεις, πολὺτιμες γιὰ τὴν ἑλληνικὴ λαογραφία.

Μετὰ τὴν ἀφήγησι τοῦ θρύλου περὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ Γαρδικιοῦ καὶ τῶν Γαρδικιωτῶν, ὁ Γάλλος περιηγητὴς ἐξακολουθεῖ τίς διηγήσεις του:

«Ἄλλὰ ὁ ἕνας θρύλος φέρνει, ἀναγκαστικὰ, τὴν ἄλλον. Ἐνας ἀπ' τοὺς ὁδηγούς μας, ὁ Μουριάς, ποῦ ἦταν μολαταῦτα ἕνα ψύχραιμο, γενναῖο παλληκάρι, μᾶς διηγήθηκε ὅτι, κυνηγῶντας κάποτε στὰ θράχια τοῦ φρουρίου, ἔτυχε νὰ σημαδέψη καὶ νὰ σκοτώσῃ κάποιον λαγόν. Ἄλλὰ, καθὼς πηγαινε κοντὰ γιὰ νὰ τὸν πάρῃ, ἀκούσε νὰ θγαίνῃ ἀπ' τὸ στόμα τοῦ λαγοῦ ἕνας ὑπόκωφος καὶ πονεμένος ἀνθρώπινος ἀναστενάγμος! Ὁ Μουριάς, μ' ἄλλῃ τὴν παλληκαριά του, ἀπισθοχώρησε ἔντρομος, παράτησε καὶ τὸ λαγὸ καὶ τὸ καλὸ του, καὶ δὲν ξαναπατήσε νὰ κυνηγήσῃ σ' αὐτὰ τὰ μέρη...

Τὸ ἴδιο κ' οἱ Τοῦρκοι θεωροῦσαν τὴν περιοχή ἐτοιχειωμένη καὶ δὲν κοίτουσαν νὰ ζυγώσῃν κατὰ κεῖ.

Στὸ Κλοκοτῶ, ὅμως, ἀκούσα κι ἕνα ἄλλο θρύλο, ἀπ' τὸ στόμα ἑνὸς παπᾶ τοῦ Βοστιδιοῦ, ποῦ ἔτυχε νὰ εἶνε περαστικὸς ἀπὸ κεῖ. Ὁ παπᾶς αὐτὸς ἦταν ἕνας τέλειος τύπος! Γιὰ τὴν μὴν ὑποφέρῃ ἀπὸ τὴ ζέστη, δὲ φορούσε τὸ ἐξωτερικὸ μαῦρο ράσο του, ἀλλὰ κυκλοφοροῦσε μὲ τὸ στενώτερο ἄπρο ροῦχο, ποῦ συνηθίζουν νὰ φορᾶνε οἱ Ἕλληνες παπάδες ἀποκάτω ἀπ' τὸ μαῦρο τους τὸ ράσο...

Ἀποφεύγοντας, μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ὅμως τὴν ἐξωτερικὴ θερμότητα, ὁ παπάς αὐτὸς παπᾶς, δημιουργοῦσε τεχνητὰ, ἄλλην, ... ἐσωτερικὴ: Ἔπινε ὀξαδὴ ἀδιάκοπα ρακί! Κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀπ' τὴν ὑπερβολικὴ ρακοποσία, εἶχ' ἔρθει στὰ κέφια, καὶ μᾶς ἐξιστέρησε τὸ θρύλο τοῦ «Κάστρου τῆς Ὠρηᾶς», τὸν ὁποῖον γιὰ τὰ εἶν' ἐν τάξει μὲ τὴν χριστιανικὴ συνείδησί του, ἀλλάζει σὲ θρύλο τοῦ «Κάστρου τῆς Ὠρηᾶς»! Ἄλλὰ εἶτε ἑβραία, εἶτε χριστιανὴ ἢ πυργοδέσποινα ἔμενε πάντοτε ὠραία...

«...Δώδεκα ὀλάκαιρα χρόνια οἱ Τοῦρκοι πολεμοῦσαν νὰ κυριεύσῃν τὸ ἀπόρθητο «Κάστρο τῆς Ὠρηᾶς» — τὸν πύργο τῆς ὠραίας φραγκοπούλας — καὶ δὲν τὸ εἶχαν κατορθώσει! Εἶχαν ἀρχίσει ν' ἀπελπίζωνται, ὅταν, μιά μερὰ στὴν Πόλη, ἕνας νεαρὸς μωαμεθανὸς, ποῦ ἦταν ἄλλοτε χριστιανὸς κ' εἶχε τουρκέψει, παρουσιάστηκε στὸ σουλτάνο καὶ τοῦ λέει:

— Ἐγὼ, σουλτάνε μου, μπορῶ νὰ σοῦ πάρω τὸ κάστρο,

καὶ νὰ στὸ πάρω μάλιστα μέσα σὲ μιά νύχτα...

Ὁ σουλτάνος χάρηκε καὶ τοῦ εἶπε πὼς ἂν ἔπαιρνε, καθὼς ἔλεγε, τὸ κάστρο, θὰ τὸν ἔκανε πασᾶ καὶ θὰ τοῦδινε πλοῦτη ἀμύθητα γι' ἀνταμοιβή του...

Ὁ νεαρὸς ὅμως πολεμιστὴς τοῦ εἶπε πὼς δὲν ἤθελε μῆτε τὸ πασαλίκι, μῆτε τὰ πλοῦτη γι' ἀμοιβή, ἀλλὰ μονάχα τὴν ὠραία πυργοδέσποινα, τὴ θρυλικὴ «πεντάμορφη» τοῦ κάστρου...

Ὁ σουλτάνος τοῦ τὴν ἔταξε κι' ὁ νεαρὸς πολεμιστὴς ξεκίνησε γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιό του.

Πῆγε τότε σ' ἕνα καλόγερο, στὴν κορφή τοῦ θουνοῦ, καὶ τοῦ λέει:

— Καλόγερε, δόσε μου τὸ ράσο σου, εἶδε ἄλλοιῶς σὲ σφάζω...

Κι' ὁ καλόγερος φοβήθηκε κι' ἔβγαλε καὶ τοῦδωσε τὸ ράσο...

Χωρική τῆς Θεσσαλίας

(Σκίτσο τοῦ κ. Γ. Γρηγόρη)

Ὁ Τοῦρκος ἔβγαλε τὸ ράσο, μεταμφιέστηκε σὲ καλόγερο καὶ πῆγε ἴσα στὸ κάστρο καὶ γύρεψε ἀπ' τοὺς φρουροὺς νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ μῆθ μέσα, ἐπειδὴ, τάχα, τὸν κυνηγοῦσαν οἱ ἄπιστοι, οἱ Τοῦρκοι. Κ' ἡ «Ὠραία», ποῦ ἦταν ἀπὸ μέσα, τὸν ἀκούσε, καὶ πρόβαλε ἀπ' τὸ παράθυρο κι' ἔδωσε διαταγή νὰ τοῦ ρίξουν ἕνα σκοινὶ καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσουν... Ἄλλ' αὐτὸς τῆς εἶπε πὼς ἦταν ἕνας ἀδύνατος καλόγερος, ἐξασθετισμένος ἀπ' τίς νηστείες κι' ἀπ' τίς προσευχὲς καὶ δὲ θὰ εἶχε τὴ δύναμι νὰ κρεμαστῇ ἀπ' τὸ σκοινὶ, γιατί τὸ κάστρο ἦταν ἕψηλὸ καὶ θᾶτρεμαν τὰ χέρια του...

Τότε, ἡ «Ὠραία» τὸν λυπήθηκε καὶ διάταξε τοὺς φρουροὺς ν' ἀνοίξουν μιά στιγμὴ τὴν πόρτα, νὰ περάσῃ μέσα ὁ καλόγερος, κι' ἀμέσως πάλι νὰ τὴν ξανακλείσουν...

Μόλις ὅμως ἀνοίξε ἡ πύλη, χύμηξαν οἱ Τοῦρκοι, ποῦ εἶχε φέρε μασὶ τοῦ ὁ μεταμφιεσμένος καλόγερος, καὶ τοὺς εἶχε κρύψει κάπου κεῖ κοντὰ, μὲς' στὰ χαμόκλαδα, ἔσφαξαν τοὺς φρουροὺς, καὶ κατέβηκαν κάτω, στὰ ὑπόγεια, ὅπου ἦσαν κρυμμένοι θησαυροὶ, χρυσάφι καὶ πολύτιμα πετράδια...

Κι' ὁ ψεύτικος, ὁ μασκαρεμένος καλόγερος, ἔτρεξε ἀπάνω νάβρη καὶ νὰ πάρῃ τὴν πεντάμορφη τὴ φραγκοπούλα. Ἄλλὰ δὲν τὴ βρῆκε πουθενά! Ἡ «Ὠραία» εἶχε προφτάσει, σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξύ, κι' ἀνοίξε τὸ παράθυρο καὶ γκρεμίστηκε στὰ θάβη τῆς ἀβύσσου, γιὰ νὰ μὴν πέσῃ ζωντανὴ στὰ χέρια τῶν ἀπίστων...

Τὸ «Κάστρο τῆς Ὠρηᾶς», γιὰ τὸ ὁποῖον κάνει λόγο ὁ Γάλλος περιηγητὴς, βρισκόταν στὰ μισὰ τῆς κοιλάδος τῶν Γερπῶν, πρὸς τὴ μεριά τῆς Ὀσσης. Τὸ χάλασμά του φαίνεται καὶ σήμερα ἀκόμα, γνωστὸ σ' ὅλους τοὺς περιοίκους: Εἶν' ἕνας τοῖχος κατερειπωμένος, στὴν κορυφὴ τῶν θράχων, ποῦ δεσπόζει τῆς μαγευτικῆς χαράδρας, τῆς θρυλικῆς ἀπ' τὸν καιρὸ τῆς ἀρχαιότητος, γιατί χρησίμευε ὡς τόπος περιπάτου κι' ἀναψυχῆς τῶν θεῶν καὶ θεαινῶν ποῦ κατοικοῦσαν, κατὰ τὴ μυθολογία, στὴν πιὸ ψηλὴ κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου. Στὴ θαυμαστὴ αὐτὴ χαράδρα, ποῦ τὴ διασχίζει μ' ἐλιγμούς ὁ Πηνειὸς, ὑπάρχει μιά ἐξαισία θλάστησι ἀγριῶν ὀπωροφόρων δέντρων κι' ἄλλων καταπράσινων φυτῶν, ποῦ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

ΟΙ ΡΩΜΑΝΤΙΚΟΙ ΘΥΓΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΔΑΦΝΙΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 37) ...ρασε, είπε τόν πουλήσουν σκλάβο. Ο άφεντης πού τόν δούλους θά μιὰ μέρα στους δούλους του, ότι όποιος είχε αγορασμέ- κατώρθωνε να έκχερασώση έναν άγρο. πρε την έλευθερία νο πίσω απ' τ' άγρια βουνά, θά τήν έκεινο τόν άγρι- του. Κανέννας δέν τολμούσε να ζυ άγρίμια Τό βασιλό- ότοπο, πού φώλιαζαν λογιής- λςντας, βρήκε κάποιον θη- πουλο, όμως, τόλμησε και, σκέ αν τελείωσε τό έργο του, σαυρό. Τόν έκρυσε καλά κι, ως χάρη, απ' τ' άφεντικό άφέθηκε έλεύθερος. Ζήτησε αλλά γινείο ταξίδι, να φορτώ- του, πού τούδωσε χρήματα, έπειδή, εν είχε, τάχα, στην πα- ση κι' ένς όρτωμα αλά, έπειδή, μικρά βαρέλια, έκρυσε τρίδα του. γόρρασε, λυτόν, έρω τόν σκέπασε μ' αλάτι. σ' αυτά τό σελι... και τράβηξε για τό Σκα- Φόρτωσε τά ραμαγκά...

σ' αυτό τό άναμεταξύ, ήταν άπαρηγό- Η βασιλο... τόν άρραβωνιαστικό της κι' άποφάσισε να ρητη πού έχε. Πήγε ν' άσκητέψη κοντά σ' έναν γέρο έ- γινή καλον... ραννούσε τό κορμί του, μέσα στο έκκλησάκι ρημίτη- Νικόλα, στο Δαφνί... Ξεχάσαμε να πούμε πως τό του ίδιου του βασιλόπουλου, πού του είχε πέσει στη θάλασ- ο- τό είχε κασπιτή ένα ψάρι και πως αυτό τό ψάρι έτυχε α τό πιάση, με τήν πετονιά του, ό γερο- έρημίτης. Κι' ο- αν τό είδε ή βασιλοπούλα, έμπηξε τις φωνές:

— Πάει ό άρραβωνιαστικός μου! Πνίγηκε και τόν έφα- γαν τά ψάρια!

Δ. Τή στιγμή εκείνη, όμως, είδε κάποιον άνθρωπο ν' άνε- θαίνη τόν άνήφορο απ' τή θάλασσα του Σκαρραμαγκά και να κυλάη ένα βαρελάκι. Ήταν τό βασιλόπουλο! Άναγνω- ρίστηκαν άμέσως κι' εκείνη έπεσε στην άγκαλιά του... Έ- πειτα κατέβηκαν με τό γέρο άσκητή και κουβάλησαν και τ' άλλα βαρελάκια με τό θησαυρό.

Ξόδεψαν τά φλουριά τών τριών μονάχα βαρελιών κι' έ- χτισαν τό μοναστήρι του Δαφνιού κι' έζήσαν μονάχοι τους κ' οι τρεις μέσα σ' αυτό.

Και τ' άλλα τέσσερα βαρελάκια με τους θησαυρούς, τί έγιναν; Αυτά τά παράχωσαν βαθειά στη γή και —όπως λέει ή παράδοσις— «χαράστονε πού θά τά βρή μιὰ μέρα»...

Ο ΘΥΓΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟ "ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΩΡΗΑΣ,"

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

θέλγει τό μάτι και την όσφρησι, όσων περνούν μέσ' απ' τή στενωπό της... Έκει άνθίζει κ' ή περίφημη εκείνη δάφνη, τό αγαπημένο φυτό του Άπόλλωνος, πού δέν είνε, πάλι κατά τή μυθολογία, παρά ή Νύμφη Δάφνη, μεταμορφωμένη σε φυτό, για ν' άποφύγη τ' άγκαλιάσματα του όμορφου και τολμη- ρού θεού πού την κυνηγούσε να τή φτάση στα μονοπίτια της κοιλάδος τών Τεμπών... Έδω και λίγα χρόνια, προτού να γινή ό σιδηρόδρομος της Θεσσαλίας, πού περνάει μέσ' απ' την κοιλάδα, προς τή μεριά του Όλύμπου, δέν υπήρχε παρά ένας ρωμαντικώτατος δρόμος άμαξιτός, κ' ή όμορφιά της κοιλάδος έμενε άνέπαφη... Τώρα, με τό πέρασμα του τραίνου, χάλασε κάπως ή δροσιά κ' ή παρθενιά της και πήρε ύφος περισσότερο μοντέρνο: Άλλ' άπομένει, μολαταύ- τα ένα μέρος της παληάς της αίγλης κι' έξακολουθει και σήμερα να είνε έντρύφημα και χάρμα τών ματιών...

Ή παράδοσι' για «της Ωρηάς τό Κάστρο» συναντάται και σ' άλλα μέρη της Ελλάδος, μ' έλαφρές παραλλαγές. Τά έ- ρειπωμένα αυτά κάστρα, γύρω στα όποια περιστρέφεται ό θρύλος, είνε άπομεινάρια φράγκικων φρουριών, πύργων, είτε παλατιών, απ' τά όποια ό τόπος μας είνε γεμάτος. Τό μάλλον, όμως, γνωστό απ' όλ' αυτά είνε αυτό πού θρίσκε- ται χτισμένο στην κοιλάδα τών Τεμπών, και γι' αυτό γρα- φει άποκλειστικά ό Γάλλος περιηγητής πού έπεσκέφθηκε τότε τή Θεσσαλία.

Υπάρχει μάλιστα και σχετικό δημοτικό τραγούδι πού έξι- στορει αυτό τό θρύλο, έν' απ' τά ωραιότερα δημοτικά τρα- γούδια, και τά περισσότερο διαδεδομένα στα περίχωρα. Και σ' αυτό περιγράφεται με τό γνωστό λυρικό ύφος τών δημο- τικών μας τραγουδιών, ό πεισματώδης άγώνας τών Τούρ- κων γύρω από τό κάστρο, ή όμορφιά εκείνης πού τό κα- τοικούσε και, στα τελευταία, ή άλωσί του, χάρις στην προ- δοσία του καλόγερου, πού δέν ήταν παρά ένας Τούρκος, πονηρός και μεταμφιεσμένος...

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

πάρη τό δίπλωμα του μηχανικού. Έτσι φόρεσε την έργα- τική φόρμα κι' άρχισε να λερώνη τά χέρια του με τά γαλλικά κλειδιά, τις μπένσες, τά ματικάπια, να σφιγγη βίδες και παξιμάδια και να «στρώνη» τά κουζινέττα. Γυά- λιζε ακόμη στροφαλοφόρους άξονες, έφτιαχνε και βίδωνε τις μπιέλλες και μπορούσε να λύση μιὰ μηχανή, να την ξαναδέση ύστερα και να... περισέψουν πέντε όκάδες βίδες!

Ένα χρόνο όμως πριν να παρη τό δίπλωμά του κυριεύ- θηκε από την άγάπη του θεάτρου. Οι φίλοι του ήθοποιοί τον βοήθησαν κι' έτσι ό Στυλιανόπουλος προσελήφθη σ' έ- να κόρο έρασιτεχνών πού έδινε διάφορες φιλανθρωπικές συναυλίες. Τότε ό Στυλιανόπουλος ήταν βαρύτονος. Μα οι γονείς του δέν μπόρεσαν να του συγχωρήσουν την προσβο- λή πού τους έκανε να γινή «θεατρίνος» και ξεκόψαν κάθε σχέση μαζί του. Ο Στυλιανόπουλος όμως συνέχισε τό δρό- μο του. Προσελήφθη στον θίασο Μερτίκα κι' έκανε τόν «κομπέρ» στην επιθεώρησι «Πετείνος». Έπειτα όμως από καιρό παράτησε πάλι τό θέατρο κι' άποφάσισε να γινή μη- χανικός. Μα κι' αυτή την άπόφασί του δέν άργησε να την ξεχάση και προσελήφθη στον θίασο του Παπαγιάννη, με τόν όπαιο πήγε στη Ρουμανία. Τό 1917 στο θέατρο «Σμύρ- νης» κατάφερε να διακριθί και τό 1919 στην Πόλι έπαιξε στον ίδιο θίασο με την Ζαζά, τόν Γληνό κ.ά. Έκει γνώρισε τόν Κονταράτο, ό όποιος τόν έφερε στην Άθήνα τόν ίδιο χρόνο. Ο Στυλιανόπουλος έκανε την εμφάνισί του στην πρωτεύουσα με την «Τσάρντας» στο Δημοτικό Θέατρο, από τότε δε παίζει στο έλαφρό μουσικό θέατρο, χωρίς να αϊ- σθάνεται την έπιθυμία να «μοντάρη» μιὰ «μηχανή» στους συναδέλφους του.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΣΤΟ ΑΛΛΟ ΦΥΛΛΟ : Ή συνέχεια.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΘΩΝΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 44)

της στο στούντιο του...

Στά έργα του Σοπέν πάλι τόν ρόλο του μεγάλου μουσι- κού είχαν ύποδυθί ό Βόλφγκαν Λιμπενάιερ κι' ό Ζάν Σερβαί. Ο πρώτος με την γλυκειά φυσιογνωμία του και την εξαιρετική ευγένειά του είχε κατακτήσει ένα πλήθος θαυ- μαστριών. Ο δεύτερος όμως δέν είχε την ίδια τύχη. Κι' ό- στόσο δέν θά μπορούσε κανείς να είπη ότι ήταν άντιπαθής.

Έκείνος όμως πού σημείωσε έκπληκτική έπιτυχία στο ρό- λο του Μόζαρτ ήταν ό Άγγλος ήθοποιός Στέφεν Χόγγαρ, πού έπωνομάσθη από τις γυναίκες ό «άνθρωπος με τά πιό γλυκά μάτια και τό πιό χαριτωμένο χαμόγελο». Και πράγ- ματι, ό Στέφεν Χόγγαρ έχει μιὰ έκπληκτική όμορφιά, σχε- δόν γυναικεία. Είνε ένας άληθινός τύπος καλλιτέχνου. Γι' αυτό τό λόγο λατρεύεται πάρα πολύ από τις θαυμάστριές του, ή όποιες δέν διστάζουν να δηλώσουν γι' αυτόν:

— Ο Στέφεν Χόγγαρ είνε ένας άγγελος! Κι' αν όμως ή ψυχή του ήται τρομακτική σαν του διαβόλου, πάλι θά τόν αγαπούσαμε. Έχει κάτι πού τραβάει τις γυναίκες. Έχει ένα φώς στη μορφή του και μιὰ άπέραντη γλυκύτητα στο βλέμμα του.

Κι' έχουν δίκη. Πολύ σπάνια μπορεί να συναντήση κανείς πρόσωπο τόσο φωτεινό και τόσο καθαρό σαν τό πρόσωπο του Στέφεν Χόγγαρ.

Ο Ντανιέλ Λεκουρτουά, έξ άλλου, ό όποιος ύπεδύθη τόν Λιστ στο «Τραγούδι Άποχωρισμού», ίσως γιατί τόν άδικούσε ό ρόλος του, δέν έκανε την έντύπωσι πού έπρεπε στις γυ- ναίκες.

Κι' ό Χάρρυ Μπάρ, ό όποιος, ως γνωστόν, ύπεδύθη τό ρόλο του μεγάλου μουσικού στο φίλμ «Ένας μεγάλος έρωσ του Μπετόβεν», ήταν άφθαστος και συνεκίνησε έξαιρετικά τις θαυμάστριές του. Πάντως τό γεγονός είνε ότι για να «γυρισθουν» καλά μουσικά έργα χρειάζεται ό σκηνοθέτης να δημιουργή άτμόσφαιρα. Όσο τώρα για τους ήθοποιούς αυ- τούς τους σηκώνει τόσο ή γλυκειά μουσική τών έργων και τά παθητικά λόγια, ώστε σκλαβώνουν κυριολεκτικώς τις θαυμάστριές των.

ΜΩΡΙΣ ΜΠΥΣΣΩ